P

* Paco. 1 Stato de nacio aŭ tribo, kiu ne estas militanta kontraŭ alia : se vi volas ~on, preparu ~on; en tempo de ~o; la artoj de la ~o; armita ~o (dum kiu ĉiu sin pretigas por milito). 2 Stato de anaro (nacio, gento, familio, societo, kunveno), inter kies anoj ekzistas nenia malakordo nek malkonsento : vivi en ~o; ili foriris de li en ~oZ; la ~o regis: ~o al lia cindro Z (Vd RIPOZI); kaŭzi Z, semi Z, disvastigi mal~on (Kp AKORDO, KONKORDO, KONSENTO, HAR-MONIO). ~a. 1 Estanta en ~o: ili estas ~aj kun ni Z; ~aj kunvenoj; ~e diskutadi. 2 Celanta ~on : ni ne laciĝos en nia ~a laboro Z. 3 (f) Ne malkvietiganta la animon : ~a nokto; en la ~a silento ne blovas eĉ vento Z; estis trankvile k ~e en la buduaro Z (Kp SERENA). ~igi. 1 Fari, ke iu aŭ io restu ~a, akordigi : li ~igos viajn malamikojn kun vi Z; jen estas la sola rimedo por ~igi Eŭropon : venas ~iĝo post mal~o Z : (f) ∼igi la logikon kun la tradicio Z, la saĝon kun la rimo; mi ne povas ~iĝi kun tiu ideo. 2 Fari ke iu aŭ io estu denove ~a: ~igi mal~on Z, malkonsenton, ribelon, disputon; ~igaj admonoj (Kp kvietigi). \sim ismo. Pacifismo; ~isto. Pacifisto. Mal~i (ntr). Esti en mal~a stato : pro limoj k baroj mal~as najbaroj Z; pli bone estas havon fordoni ol kun homoi mal~i Z; konsento konstruas, mal~o detruas Z; mal~ema virino estas kiel konstanta gutado Z; mal~iĝinta frato estas pli obstina ol fortikigita urbo Z.

*Pacienco. 1 Virto de tiu, kiu rezignacie k trankvile eltenas malbonon: havi, montri angelan ~on; li elĉerpis mian ~on B; la unuaj esperantistoj ~e elmetadis sin al konstanta mokado Z. 2 Eco de tiu, kiu kviete atendas iun aŭ ion malfruiĝantan: li alendis min ~e. 3 Persisto: per ~o k fervoro sukcesas ĉiu laboro Z; per ~o venas scienco Z; nia laborado ankoraŭ longe postulados de ni feran ~on Z (Vd OBSTINA, INFERA, ŠTALA).~a. Havanta ~on. ~1 (tr). Esti ~a. Mal~a. Ne havanta ~on: li mal~e iris k reiris (Vd PLANDO, PINGLO).

Paciento. lu kuracata de medicinisto aŭ operaciata de ĥirurgiisto.

Pacifismo. Politika doktrino celanta forigi ĉiujn ajn militon.

Pacifisto. Adepto de pacifismo.

Paĉulo. Hinda veg., el kiu oni faras pastelojn por bonodorigi la buŝon.

padeli (ntr). 1 (Sp) Remi per unu sola remilo. 2 2 Pene vadi en ŝlimo; plaŭdi 2.

*Pafi (tr). Jeti ĵetaĵon per ĵetilo, precipe per eksplodjetilo, celante vundi aŭ mortigi iun: ~i ŝtonon per ŝtonĵetilo, sagon per ~arko, kuglon per karabeno, obuson per kanono ; ∼jeti sagon Z ; raketoj ∼iĝas alten: (f) li ~is sin for Z (subite malaperis); ~i birdon, al birdo; kiu du leporojn ~as neniun trafas Z; ~i kontraŭ iu; (f) ~i per siaj ridantaj okuloj Z; tra~adi la aeron Z (f : vane labori). ~0. Ago ~i aŭ rezultato de tiu ago : mi aŭdis du ~ojn Z. ~ado, ~aro. Ripetitaj ~oj : la ~ado longe daŭris Z; saluta ~aro. ~aĵo. Ĉio ajn jetita per jetilo. ~ejo. Loko, kie oni sin ekzercas por ~ado. ~ilo. 1 Ĉia ilo por ĵeti ∼aĵon. 2 Eksplodĵetilo. 3 Speciala eksplodjetilo, konsistanta el ŝtala tubo k ligna tenilo, uzata de la ĉasistoj aŭ infanteriaj soldatoj; fusilo (Kp PISTOLO). ~ilego. Kanono : por muŝon mortigi oni ~ilegon ne bezonas Z. ~ilkapo. Posta dika ligna parto de ~ilo 2; kolbo. Maŝin~ilo. Aparato ĵetanta rapide k aŭtomate multajn kuglojn. Mort \sim i. Mortigi per ∼o.

*Pagi (tr). 1 Kvitigi sin de materia aŭ morala ŝuldo per dono de mono aŭ alia valoraĵo: mi ~is du frankojn por tiu libro; ~i por fremda festeno Z; ~ataj kamparanoj helpis nin; por lia amikeco konfidon ~u Z; ~i al iu malbonon por bono Z; oni ne ~as per gloro al sia tajloro Z; ni devas konservi tiun bonaĵon eĉ ~ante ĝin per kelkaj foroferoj; ~i ŝuldon lributon Z, salajron, imposton; ~i siajn servistojn B, kreditorojn, la manĝon, la loĝejon B, la viziton de kuracisto; kia ago, tia ~o Z; ~atesto, ~kwitanco; ~dado, ~limo. 2 (1) Trakti iun same malbone, kiel li nin aŭ aliulon traktis, revenĝi al iu: mi